Nader onderzoek Steenuil, Huismus en vleermuizen

Tielsestraat 63 te Maurik

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

Nader onderzoek Steenuil, Huismus en vleermuizen

Tielsestraat 63 Maurik

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Hdd-advies

Projectnummer en versie: 6836 versie 1.0	Status: definitief
Auteur: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise e.a
Ligging projectgebied: Tielsestraat 63 Maurik	Rapportdatum: 25-9-2024

Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131PZ Lichtenvoorde

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0850-509852

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
Hoofdstuk 2 Het onderzoeksgebied 4
2.1 Situering 4
Hoofdstuk 3 Methode 5
3.1 Methode 5
3.2 Vleermuizen 5
3.3 Steenuil 6
3.4 Huismus 6
Hoofdstuk 4 Resultaten 7
4.1 Resultaten 7
4.3 Steenuil 7
4.4 Huismussen 7
4.5 Overige waarnemingen 7
Hoofdstuk 5 Samenvatting en conclusies 8
5.1 Samenvatting 8
5.2 Conclusie 8
5.3 Volledigheid 8
5.4 Toepasbaarheid 8

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In verband met sloop en vervangende nieuwbouw van bebouwing op een erf op het adres Tielsestraat 63 te Maurik, is Natuurbank Overijssel gevraagd de functie van de aanwezige bebouwing voor Huismussen, Steenuilen en vleermuizen te onderzoeken. Uit verkennend onderzoek, uitgevoerd in 2023, kwam naar voren dat de bebouwing mogelijk benut wordt als verblijfplaats door vleermuizen en dat Steenuilen en Huismussen mogelijk in de te slopen bebouwing nestelen.

Om het effect van de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied op voorgenoemde diersoort of soortgroep in beeld te brengen, heeft Natuurbank Overijssel in 2024 veldbiologisch onderzoek verricht. In voorliggend rapport worden de bevindingen van het onderzoek gepresenteerd.

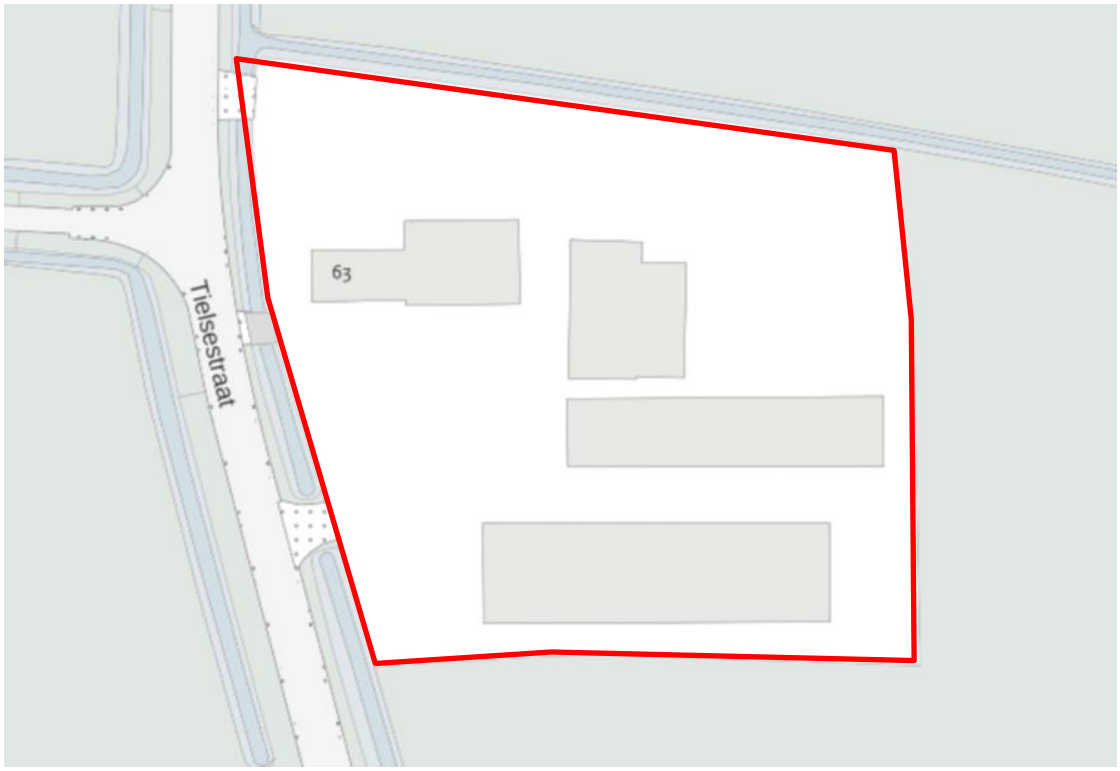
In het kader van de zorgplicht (Art. 11.27, Bal) moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Omdat met een visuele inspectie, de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen niet (volledig) vastgesteld kan worden, is gericht vervolgonderzoek noodzakelijk.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van onderzoek naar de functie van de bebouwing in het onderzoeksgebied voor vleermuizen, Steenuil en Huismus gepresenteerd.

HOOFDSTUK 2 HET ONDERZOEKSGEBIED

2.1 Situering

Het onderzoeksgebied is gesitueerd op het adres Tielsestraat 63 te Maurik. Het vormt een voormalig agrarisch erf waar de agrarische bedrijfsactiviteiten enige tijd geleden gestaakt zijn. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging en begrenzing van het onderzoeksgebied weergegeven.

Ligging van het onderzoeksgebied (rode lijn).

HOOFDSTUK 3 METHODE

3.1 Methode

In dit hoofdstuk wordt per soort of soortgroep de toegepaste onderzoeksmethode gepresenteerd.

3.2 Vleermuizen

Het plangebied is een relatief klein onderzoeksgebied. Het vleermuisprotocol is toepasbaar voor dit onderzoek.

Het onderzoeksgebied wordt visueleel en met behulp van een batdetector onderzocht op uitvliegende dieren in de avond en of invliegende dieren in de ochtend. Dat gebeurt door onderzoekers op strategische plekken te positioneren. Alle relevante vleermuisbewegingen vanuit, of naar het plangebied, wordt onderling direct gemeld. Op deze wijze wordt inzicht verkregen op de aanwezigheid van een verblijfplaats in het onderzoeksgebied. Indien uitvliegende dieren, vanuit het onderzoeksgebied zijn waargenomen, en de specifieke uitvliegplek niet vastgesteld kon worden, zijn aanvullende bezoeken uitgevoerd.

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingsfunctie (type: Elekon Batlogger M2 en Petterron D24) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. De batlogger neemt automatisch alle vleermuisgeluiden op. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsamenstelling en gebiedsgebruik. Tijdens de bezoeken in het najaar is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen van zwermende dieren tijdens het binnenvliegen, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van het gebouw in het onderzoeksgebied als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. De bebouwing lijkt geschikt als zomer-, kraam- en paarverblijfplaats, niet als (massa)winterverblijfplaats.

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in augustus en september zijn uitgevoerd in verband met onderzoek naar paarverblijfplaatsen.

De onderzoekers hebben tijdens de kraamtijd een strategische plek ingenomen in het onderzoeksgebied. Hierdoor is in de vroege avond/late ochtend, zichtbaar of vleermuizen, die op het erf worden waargenomen, afkomstig zijn uit bebouwing op het erf, of naar het erf zijn gevlogen van buiten het erf. Indien er aanwijzingen zijn dat vleermuizen een verblijfplaats in bebouwing op het erf bezetten, maar de exacte verblijfplaats niet bekend is, zal een aanvullend bezoek gebracht worden, om de verblijfplaats te achterhalen.

In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata per deelgebied weergegeven.

bezoekdatum	Tijdstip	Zon op/onder	n-onder-zoekers	Doel	Weersomstandigheden
13-6-2024	22:00 – 0:45	22:03	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 16°C, droog, wind 1-2 Bft
18-6-2024	2:10-5:15	5:13	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 12°C, droog, windstil
5-7-2024	22:00 – 0:30	22:03	2	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Half bewolkt, 13°C, droog, wind 1-2 Bft
17-8-2024	22:00 – 0:00	20:57	1	Paarverblijfplaatsen	Half bewolkt, 18°C, droog, windstil
17-9-2024	21:00 – 23:10	19:42	1	Paarverblijfplaatsen	Bewolkt, 17°C, droog, wind 1-2 Bft

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied.

3.3 Steenuil

Het plangebied is visueel onderzocht op de aanwezigheid van steenuilen door Ing. P.Leemreise. De op het erf aanwezige steenuilennestkast is geïnspecteerd door de onderzoeker. Naast de check op de aanwezigheid van de uilen in de kast, is tevens gekeken naar aanwijzingen die er op duiden dat de kast tevens gebruikt wordt als nestplaats.

P.Leemreise heeft ruim 35 jaar ervaring met verspreidingsonderzoek naar steenuilen in de Zuidoost-Achterhoek. Het erf is bezocht op het volgende moment:

datum	Tijd	Weer
10-2-2024	17:30 – 18:15 uur	Bewolkt, 10°C, droog, wind 1-2 Bft

Bezoekschema steenuilonderzoek in het onderzoeksgebied.

3.4 Huismus

Conform de richtlijn voor onderzoek naar nestplaatsen van huismussen, is het plangebied twee maal bezocht in de periode 1 april - 15 mei 2024. Het plangebied is bezocht op 14 april 2024 en 10 mei 2024. De meeste gebouwen worden als matig tot niet geschikt beoordeeld als nestplaats voor huismussen.

De bezoeken duurden 55-65 minuten. Beide bezoeken zijn uitgevoerd onder geschikte weersomstandigheden (geen harde wind, of neerslag). De bezoeken zijn uitgevoerd in de late ochtend (10:00 – 12:00 uur). Tijdens het bezoek is tevens gebruik gemaakt van een verrekijker (Zeiss 10x40b).

HOOFDSTUK 4 RESULTATEN

4.1 Resultaten
In dit hoofdstuk worden de resultaten van het veldwerk gepresenteerd.

4.2 Vleermuizen
Er is géén verblijfplaats van vleermuizen in het onderzoeksgebied vastgesteld.

Tijdens het bezoek van 13 juni werd kortstondig een gewone dwergvleermuis waargenomen, die rond de beplanting in het onderzoeksgebied foerageerde. Ook werden in totaal drie laatvliegers waargenomen, die langs het erf vlogen. Deze laatvliegers kwamen aangevlogen vanuit het noorden. Op 5 juli werd een hoog over het erf vliegende rosse vleermuis gehoord. De waargenomen vleermuizen vertoonden geen van allen verbondenheid met de in het onderzoeksgebied aanwezige bebouwing en bezetten een verblijfplaats buiten het onderzoeksgebied.

4.3 Steenuil
Tijdens het bezoek werd een paartje steenuilen in de nestkast op het erf vastgesteld. Deze bezetten een rust- en voortplantingsplaats in de steenuilenkast. Deze kast is aangebracht in een boom. In de kast zijn oude prooiresten en vrij veel braakballen aangetroffen. Dit wijst op het gebruik van de kast als nestplaats. De bewoners bevestigen het gebruik van de kast als nestplaats omdat niet-vliegvlugge jonge Steenuilen op de kast zijn waargenomen (zomer 2024).

Er zijn tijdens de ander bezoeken aan het plangebied geen aanwijzingen gevonden dat steenuilen een rust- of nestplaats bezetten in de te slopen bebouwing.

4.4 Huismussen
Er is in het onderzoeksgebied géén nestplaats van Huismussen vastgesteld.

4.5 Overige waarnemingen
Er zijn geen andere beschermde dieren in het onderzoeksgebied waargenomen tijdens het onderzoek.

HOOFDSTUK 5 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

5.1 Samenvatting

In de periode februari - september 2024 is bebouwing op een erf aan de Tielsestraat 63 te Maurik onderzocht op de aanwezigheid van voortplantings- en rustplaatsen van Steenuil, Huismus en vleermuizen.

Onderzoeksresultaten:

- Er is géén verblijfplaats van vleermuizen in het onderzoeksgebied vastgesteld
- Er nestelen Steenuilen in een nestkast het onderzoeksgebied
- Er nestelen geen Huismussen in het onderzoeksgebied

5.2 Conclusie

Er nestelt een paartje Steenuilen in een nestkast op het erf. De boom met de nestkast blijft behouden. Uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden hoeven niet te leiden tot het beschadigen/vernielen van de rust- en nestplaats. Initiatiefnemer dient zich in voldoende mate te laten adviseren, om te voorkomen dat een verbodsbepaling (onbedoeld) wordt overtreden. Dat is mogelijk door een ecologisch werkprotocol op te stellen. Een dergelijk ecologisch werkprotocol toont tevens aan dat de initiatiefnemers zich aan de specifieke zorgplicht heeft gehouden.

5.3 Volledigheid

Het onderzoek is volledig en onder geschikt (weers)omstandigheden uitgevoerd.

5.4 Toepasbaarheid

Veldbiologische gegevens zijn in de regel drie jaar geldig.